

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΕΧΩΦ

Ο ΕΥΤΥΧΗΣ

ΠΟ τὸν σταθμὸν «Μπολογγός» τῶν σιδηροδρόμων Νικολάεφσκη ἐκκινεῖ ἀμαξοστοιχία ἐπιβατῶν. Εἰς βαγόνιον δευτέρας θέσεως «διὰ τοὺς καπνίζοντας» εἰς τὸ ἡμίφως πέντε ἐπιβάται μιτοκοιμῶνται. Πρὸ ὀλίγου ἐδείπνησαν καὶ τώρα στηριχθέντες εἰς τὰ νῶτα τῶν καθισμάτων προσπαθοῦσι νὰ ἀποκοιμηθῶν. Ἡσυχία. Ἀνοίγεται ἡ θύρα καὶ εἰς τὸ βαγόνιον εἰσέρχεται ὑψηλὴ πρὸς ῥάβδον ὁμοιάζουσα φιγούρα μὲ πυρρὸν πῖλον καὶ κομπὸν παλτὸν, ζωηρῶς ὑπεθυμίζουσα τοὺς ἥρωας τῶν μυθιστορημάτων τοῦ Ἰουλίου Βέρν.

Ἡ φιγούρα ἵσταται εἰς τὸ μέσον τοῦ βαγονίου, φρυγὰ καὶ ἐπὶ μακρὸν κάμνει τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὰς θέσεις.

— Οὔτε τοῦτο εἶναι! — μουρμουρίζει. — Ὁ Διάβολος ξεύρει τί συμβαίνει! Περιέργον! πολὺ περιέργον! Δὲν εἶναι τοῦτο!

Εἰς ἐκ τῶν ἐπιστατῶν προσβλέψας εἰς τὴν φιγούραν ἐκβάλλει φωνὴν χαρᾶς.

— Ἰβάν Ἀλεξέβιτς! Τί σύμπτωσις! Σεῖς εἴθε; Ὁ ραβδοειδὴς Ἰβάν Ἀλεξέβιτς ἐξαφνίζεται, ἀμβλέως παρατηρεῖ τὸν ἐπιβάτην καὶ ἀναγνωρίζας αὐτὸν, εὐθύμως συνδέει τὰς χεῖρας.

— ὦ! Πέτρος Πετρόβιτς! — λέγει — Σὰν τὰ χιόνια! Γιὰ φαντάζου νὰ μὴ γνωρίζω ὅτι ταξειδεύομε μὲ τὸ ἴδιο τραῖνο!

— Πῶς εἴσθε; Καλὰ:

— Καλὰ, καλὰ. Μόνον, φίλε μου, ἔχασα τὸ βαγόνι μου καὶ μὲ κανένα τρόπον δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ εὔρω. Μὰ τί βλάξ πού εἰμαι! Εὐλό μου χρειάζεται!

Ὁ ραβδοειδὴς Ἰβάν Ἀλεξέβιτς ταλαντεύεται εἰς τὰς κινήσεις τῆς ἀμαξοστοιχίας καὶ γελᾷ ἡχηρῶς.

— Πολλάκις συμβαίνει τὸ τοιοῦτον! — ἐξηκολούθησε — Μετὰ τὸν δεύτερον κώδωνα, ἐξηλθον νὰ πῶ ἓνα κονιάκι. Ἔπια βεβαίως. Ἐπειτα σκέπτομαι «ὁ ἐπόμενος σταθμὸς εἶναι ἀκόμη μακρὰν, ἄς πῶ ἀκόμη ἓνα ποτηράκι». Ἐνῶ ἐσκεπτόμην καὶ ἔπινα, τὸ τρίτο κουνδοῦνι... Σὰν τρελλὸς τρέχω καὶ πηδῶ εἰς τὸ πρῶτον βαγόνι, πού ἔτυχεν ἐμπρὸς μου. Δὲν εἶμαι ἕνας βλάξ, δὲν εἶμαι ἓνα κούτοπουλο;

— Διακρίνω ὅτι εἴσθε εἰς εὐθυμὸν διάθεσιν — λέγει ὁ Πέτρος — Καθήσατε δά! Τιμὴ μας εἶναι καὶ θέσις ὑπάρχει.

— Ὁχι, ὄχι εὐχαριστῶ, ὑπάγω νὰ εὔρω τὸ βαγόνι μου! Χαίρετε!

— Τί εἶναι ἀνάγκη νὰ τρέχετε στὰ σκοτεινά; Φόβος εἶναι μὴ κυλίσετε ἀπὸ κανένα ἐξώστην. Καθήσατε, καὶ ὅταν φθάσωμεν εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν, εὐρίσκατε τὸ βαγόνι σας. Καθήσατε!

Ὁ Ἰβάν Ἀλεξέβιτς ἀνατενάζει καὶ ἀναποφασίτως κάθηται ἀπέναντι τοῦ Πέτρου Πετρόβιτς. Φαίνεται πολὺ τεταραγμένος καὶ κινεῖται ὥς νὰ κάθεται ἐπὶ βελονῶν.

— Ποὺ πηγαίνετε; ἐρωτᾷ ὁ Πέτρος Πετρόβιτς.

— Ἐγώ; Εἰς τὸ διάπημα. Τὴν σύγχυσιν ἔχω εἰς τὸ κεφάλι μου, ὥστε οὐδὲ ἐγὼ ὁ ἴδιος γνωρίζω ποὺ πηγαίνω. Ὅπου μὲ φέρεῖ ἡ τύχη. Χά-χα-χά. Ἀγαπητέ μου φίλε, εἶδες ποτὲ σου εὐτυχεῖς βλάκας; Ὁχι; Ἰδοὺ παρατηρήσατε! Πρὸ ὑμῶν ἵσταται ὁ εὐτυχέστατος τῶν θνητῶν! Μάλιστα! Δὲν διακρίνεται εἰς τὸ πρόσωπόν μου;

— Ναί, ναι κατὶ διακρίνεται... ἀλλὰ λιγάκι.

— Χωρὶς ἄλλο τὸ πρόσωπόν μου θὰ φαίνεται τώρα φοβερὰ βλακῶδες! Αἱ! Κρίμα νὰ μὴν ἔχω ἓνα καθρέπτην, θὰ ἔβλεπα τὴν φάτσα μου! Αἰσθάνομαι, φίλε μου, ὅτι γίνομαι βλάξ. Τιμῶς. Χά-χά! Φαντασθῆτε ὅτι ἐκτελῶ γαμήλιον ταξιδίδιον. Αἱ! Δὲν εἶμαι ἓνα κούτοπουλο;

— Ἀλήθεια; Μήπως ἐνυμφεύθης;

— Σήμερον, ἀγαπητέ μου! Ἐττεφανώθην καὶ κατ' εὐθείαν εἰς τὸ τραῖνο.

Ἀρχονται τὰ συγχαρητήρια καὶ αἱ συνήθεις ἐρωτήσεις.

— Δι' αὐτὸ λοιπὸν — γελᾷ ὁ Πέτρος Πετρόβιτς — μοῦ ἔγεινες κοιμηνόμενος.

— Μάλιστα... Καὶ πρὸς συμπλήρωσιν μάλιστα τῆς μεταμορφώσεώς μου ἔβαλα καὶ μυρωδιές. Ἐμπήκα κ' ἐγὼ στὸ χορὸ! Τώρα οὔτε φροντίδες, οὔτε σκέψεις, μόνον ἓνα αἰσθήμα, πῶς νὰ τὸ πῇ κανεὶς... εὐδαιμονίας! Ἐκ γενετῆς δὲν ἠσθάγθην ποτὲ ἕως τώρα τὸν ἑαυτὸν μου τόσον εὐτυχῇ!

Ὁ Ἰβάν Ἀλεξέβιτς κλείει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ κινεῖ τὴν κεφαλὴν.

— Ὑπερβολικὰ εὐτυχής! — λέγει — Κρίνατε ὁ ἴδιος. Θὰ ὑπάγω τώρα εἰς τὸ βαγόνι μου. Ἐνεῖ εἰς τὸ καναπεδάκι, πλησίον εἰς τὸ παραθυράκι, κάθεται ἓνα πλάσμα, τὸ ὁποῖον οὕτως εἰπεῖν, ἐξ ὅλης ψυχῆς εἶναι ἀφωσιωμένον εἰς ἐμέ. Μιά ξανθοῦλα μὲ μιὰ μυτίτσα... μὲ κατὶ δακτυλάκι... Ψυχίτσα μου! Ἀγ-γελέ μου! Μπομπουκί μου! Φυλλοξήρα τῆς ψυχῆς μου! Μὰ ποδαράκι. Θέε μου! Ποδαράκι ὄχι ὅπως τὰ ποδαράκια μας, ἀλλὰ κατὶ τι μικρογραφία... μαγεία... κατὶ τι ἀλληγορικόν! Ἐτσι σοῦ ἔρχεται νὰ τὸ φᾶς ἓνα τέτοιο ποδαράκι! Ἀλλὰ ποὺ καταλαβαίνετε σεῖς! Σεῖς εἴσθε ἓνας πραγματιστής, ἀμέσως θὰ κάμειτε ἀνάλυσιν τοῦτο, ἐκεῖνο! Σηρὸν γεροντοπαλιχάκο, τίποτε περισσότερο! Νυμφρευθῆτε καὶ τότε θὰ μὲ ἐνθυμηθῆτε! Τότε θὰ εἴπητε «ποῦ εἶσαι, καὶ μένει Ἰβάν Ἀλεξέβιτς;» Καιρὸς ὅμως εἶναι νὰ ὑπάγω εἰς τὸ βαγόνι μου. Κάποιος ἐκεῖ μὲ περιμένει μὲ ἀνυπομονήν, προαπολαύει τῆς παρουσίας μου. Ἐνα μειδίαμα θὰ εἶναι ἡ ὑποδοχὴ μου. Θὰ καθίσω πλησίον καί... θὰ τῆς πιᾶσω μὲ τὰ δύο μου δάκτυλα τὸ σαγονάκι...

Ὁ Ἰβάν Ἀλεξέβιτς κινεῖ τὴν κεφαλὴν καὶ ἐκρῖνυται εἰς εὐτυχὴ γέλωτα.

— Ἐπειτα, γέρνεις τὸ κεφάλι σου εἰς τὸν ὠμόν της καὶ περνᾷς τὸ χεῖρ σου στὴ μέση της. Γύρω σου ἡσυχία... ἔνα ἡμίφως ποιητικόν. Σοῦ φαίνεται ὅτι ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἀγκαλιάζεις ὅλον τὸν κόσμον. Πέτρε Πιτροβίτς, ἐπιτρέψατε μοι νὰ σῖς ἐναγκαλισθῶ!

— Παρακαλῶ, ἐλεύθερα.

Οἱ δύο φίλοι ὑπὸ τὸν γέλωτα τῶν ἐπιβατῶν ἐναγκαλίζονται καὶ ὁ εὐτυχὴς νεόγαμος ἐξακολουθεῖ.

— Καὶ διὰ περισσοτέρων εὐτυχίαν, ἢ ὥς γράφουν εἰς τὰ μυθιστορήματα, διὰ περισσότερον ρομαντισμόν, πηγαίνει εἰς τὸν μπουφέ καὶ τραβᾷ δύο τρία ποτηράκια. Τότε εἰς τὸ κεφάλι σου καὶ τὸ στῆθος σου αἰσθάνεσαι κατὰ τι ποῦ οὔτε εἰς τὰ παραμυθία δὲν τὸ ἔχεις διαβάσει. Μικρὸς ἄνθρωπος εἶμαι, τιποτένιος καὶ ὁμως μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν ἔχω ὄρια... Ὅλον τὸν κόσμον ἀγκαλιάζω !..

Οἱ ἐπιβάται βλέποντες τὸν εὐθυμον, εὐτυχὴ νεόγαμον μετέχουσι τῆς εὐθυμίας του καὶ δὲν αἰσθάνονται πλέον ὀρεξιν πρὸς ὕπνον. - Ἀντὶ ἐνὸς ἀκροατοῦ, περὶ τὸν Ἰβάν Ἀλεξέβιτς ταχέως φανερόντο πεντε. Αὐτὸς δὲ στρέφεται ὥς νὰ κἀθῇται ἐπὶ βελονῶν, οἱ πόδες του εὐρίσκονται εἰς ἀέναον κίνησιν, κινεῖ στα μωδιῶδῶς τὰς χεῖράς του καὶ φλυαρεῖ ἀνευ διακοπῆς. Καὶ αὐτὸς γελάει καὶ ὅλοι γελῶσιν.

— Τὸ σπουδαιότερον, κύριε, εἶναι νὰ σκέπτεται τις ὀλιγώτερον ! Ἀς πῖνε στὸ διάβολο ὅλαι αἱ σκέψεις... Σοῦ κατέβη νὰ πιῇ, πιε, εἶνε περιττὴ ἡ φιλοσοφία, ἂν ὠφελεῖ τὸ πσιτὸ ἢ βλάπτει... Ἀς πῖνε στὸ διάβολο καὶ αἱ φιλοσοφίαι ὅλαι καὶ αἱ ψυχολογίαι. Διὰ τὸν βαγόνιον διέρχεται ὁ ὁδηγός.

— Ἀγαπητὲ κύριε — ἀποτεινεται πρὸς αὐτὸν ὁ νεόγαμος. — Ὅταν θὰ διέρχεσθε ἀπὸ τὸ βαγόνιον ἀριθ. 209, θὰ εὗρητε ἐκεῖ μίαν κυρίαν με φαιδὸν καπέλλον καὶ ἄσπρο πουλὶ ἐπ' αὐτοῦ. Εἰπέτε, σῖς παρακαλῶ, εἰς αὐτὴν ὅτι ἐγὼ ἐδῶ εἶμαι !

— Εὐχαρίστως. Ἀλλὰ εἰς τὸ τραῖνον τοῦτο τοιοῦτος ἀριθμὸς 209 δὲν ὑπάρχει. Ὑπάρχει 219.

— Ἀς εἶναι 219 ! Τὸ ἴδιο εἶναι ! Εἰπέτε λοιπὸν εἰς τὴν κυρίαν αὐτὴν, ὅτι ὁ ἄνδρας της εἶναι σφῶς καὶ ἀβλαβής !

Ὁ Ἰβάν Ἀλεξέβιτς αἰφνης σφίγγει τὴν κεφαλὴν του καὶ στενάζει.

— Ἀνδρας... Κυρία... Πρὸ πολλοῦ ἄρά γε εἶμαι σύζυγος ; Σύζυγος... Χά-χά-χά... Εὐλό ποῦ μοῦ χρειάζεται ! Καὶ ὁμως εἶμαι σύζυγος ! Ἀχ, ἀνόητε !... Ἀλλ' ἐκείνη ! Χθὲς ἀκόμη ἦτο κοριτσάκι... μιά πεταλούδιτσα... Ποῦ νὰ τὸ πιστεύει κανεὶς !

— Εἰς τὸν καιρόν μας ἀπῆλθε περιέρχων εἶναι νὰ ἴδῃ τις εὐτυχὴ ἄνθρωπον — λέγει εἰς ἕκ τῶν ἐπιβατῶν — Εὐκολώτερον εἶναι νὰ ἴδῃς ἄσπρον ἐλέφαντα παρὰ εὐτυχὴ ἄνθρωπον.

— Μάλιστα. Καὶ ποῖος ὁμως πταίει ; — λέγει ὁ Ἰβάν Ἀλεξέβιτς τείνων τοὺς μακροὺς πόδας του μετὰ πολλὴν μυτεράς ἄκρας — Ἐὰν καὶ σεῖς δὲν εἴσθε εὐτυχεῖς, σεῖς οἱ ἴδιοι πταίετε ! Τί νομίζετε ; Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὁ ἴδιος δημιουργὸς τῆς εὐτυχίας του. Θέλετε ; καὶ σεῖς δύνασθε νὰ εἴσθε εὐτυχεῖς, ἀλλὰ δὲν θέλετε. Ἐπιμόνως ἀποφεύγετε τὴν εὐτυχίαν !

— Καὶ δὲν μῖς λέγετε κατὰ ποῖον τρόπον ;

— Ἀπλούστατα ! Ἡ φύσις ὥρισεν ἵνα ὁ ἄνθρωπος εἰς ὥρισμένην περίοδον τοῦ βίου του ἀγαπήτῃ. Ἦλθεν αὐτὴ ἡ περίοδος ; ἀγάπησε μετ' ὅλην σου τὴν καρδίαν. Ἀλλὰ σεῖς δὲν ὑπακούετε εἰς τὴν φύσιν πάντοτε κατὰ τι περιμένετε. Ἐπὶ πλέον... Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι κάθε γνωστικὸς ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ νυμφεῖται... Ἀνευ γάμου δὲν ὑπάρχει εὐευχία. Ἦλθεν ἡ εὐλογημένη ἐποχὴ ; νυμφεύτω, τίς ἡ ἀνάγκη νὰ τραβᾷ τὸ σχοινί ;... Ἀλλὰ σεῖς δὲν νυμφεσθε, πάντοτε κατὰ τι περιμένετε ! Πλὴν τούτου εἰς τὴν

Γραφὴν εἶναι γραμμένον «καὶ οἶνος καρδίαν ἀνθρώπου εὐφραίνει»... Ἐὰν αἰσθάνεσαι τὸν ἑαυτὸν σου καλὰ καὶ θέλεις νὰ εἶσαι ἀκόμη καλλίτερα, πῆγαινε εἰς τὸν μπουφέ καὶ πιε. Τὸ δὲ σπουδαιότερον — κατὰ μέρος αἱ σοφαί. Κάμνε μόνον τὸ γούστο σου.

— Λέγετε ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι δημιουργὸς τῆς τύχης του. Τί διάβολο δημιουργὸς εἶναι, ἐὰν ἔστω καὶ ἔνα δόντι σάπιο ἢ μία κακὴ πενθερά εἶναι ἀρκετὰ ὥστε νὰ τοῦ ἀφίσῃ ὑγείαν ἢ εὐτυχία. Τὰ πάντα ἐξαρτῶνται ἐκ τῶν περιστάσεων. Ἀς γείνη τώρα μία σύγκρουσις τῶν σιδηροδρόμων ἢ μία ἐκτροχιάσις καὶ τότε ἄλλα θὰ ψάλλῃς.

— Ἀνοησία ! — διαμαρτυρεται ὁ νεόγαμος — Καταπτοφαί συμβαίνουν μόνον μίαν φορὰν τὸ ἔτος. Ἐγὼ δὲν φοβοῦμαι τὰς περιστάσεις, διότι αἱ περιστάσεις δὲν συμβαίνουν ἐπιτηδες. Πολὺ σπάνια εἶναι αἱ περιστάσεις ! Ἀλλ' ἂς πῖνε στὸ διάβολο ! Ὅστε λόγον μάλιστα δὲν θέλω νὰ κάμνω περὶ αὐτῶν ! Μοῦ φαίνεται ὅτι πλησιάζομεν εἰς στάτιν.

— Καὶ ποῦ πηγαίνετε τώρα ; — ἐρωτᾷ ὁ Πέτρος Πιτροβίτς — Εἰς τὴν Μόσχαν ἢ νοτιώτερον ;

— Καλὴ μέρα σας ! Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ εὐρεθῶ πρὸς νότον, ἀφοῦ ταξιδεύω πρὸς βορρῆν ;

— Ναί, ἀλλὰ ἡ Μόσχα δὲν εἶνε πρὸς βορρῆν.

— Τὸ γνωρίζω, ἀλλὰ τώρα ἡμεῖς πηγαίνομεν εἰς Πετρούπολιν ! — λέγει ὁ Ἰβάν Ἀλεξέβιτς.

— Μὲ συγχωρεῖτε, εἰς τὴν Μόσχαν πηγαίνομεν !

— Μὰ καὶ πῶς εἰς τὴν Μόσχαν ; — ἐκπλήττεται ὁ νεόγαμος.

— Περιέρχων. Διὰ ποῦ ἐπήρατε εἰσιτήριον ;

— Διὰ Πετρούπολιν.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει σῖς συγχάριω. Δὲν εἰσήλθατε εἰς ἐκείνην τὴν ἀμαξοστοιχίαν.

Παρέρχεται στιγμὴ σιγῆς. Ὁ νεόγαμος ἐγείρεται καὶ ἐκπεπληγμένος περιβάλλει διὰ τῶν βλεμμάτων πάντας.

— Ναί, ναί — ἐξηγεῖ ὁ Πέτρος Πιτροβίτς. — Εἰς τὸν σταθμὸν «Μπελόχ» ἐπηδήσατε ὅχι εἰς ἐκεῖνο τὸ τραῖνον... Φαίνεται ὅτι μετὰ τὸ κονιάκ σῖς κατέβη νὰ πηδήσῃτε εἰς τὸ πρῶτον τυχὸν τραῖνον.

Ὁ Ἰβάν Ἀλεξέβιτς ὠχρίᾳ, ἀρπάζει διὰ τῶν χειρῶν τὴν κεφαλὴν του καὶ ταχέως βηματίζει εἰς τὸ βαγόνιον.

— Ἀχ ! τί βλάξ ! — λέγει ἀγανακτῶν — Ἀχ ! τί ἀρχεῖος ποῦ εἶμαι, ποῦ νὰ με φῖνε οἱ διαβόλοι ! Τώρα τί νὰ κάμω ; Ἡ γυναῖκά μου εἶναι εἰς ἐκεῖνο τὸ τραῖνο. Ἐκεῖ εἶναι μόνη, περιμένει, βασανίζεται ! Ἀχ ! τί μακαρὶς ποῦ εἶμαι !

Ὁ νεόγαμος ῥίπτεται εἰς τὸ διβάνιον καὶ συμμαζεῖται ὥσάν νὰ τὸν ἐπάτησαν εἰς τὸν κάλον.

— Δυστυχὴς ἄνθρωπος ! — στενάζει — Τί νὰ κάμω τώρα ; τί ;

— Δὲν εἶναι τίποτε, δὲν εἶναι τίποτε — τὸν παρηγοροῦσιν οἱ ἐπιβάται. — Τηλεγραφήσατε εἰς τὴν κυρίαν σας καὶ προπαθήσατε νὰ πάρῃτε τὸ κατ' εὐθείαν τραῖνον. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ τὴν προφθάσατε.

— Κατ' εὐθείαν τραῖνον ! — κλαίει ὁ νεόγαμος «ὁ δημιουργὸς τῆς εὐτυχίας του». — Καὶ ποῦ νὰ εὗρω τὰ χρήματα διὰ τὸ κατ' εὐθείαν τραῖνον ; Ὅλα τὰ χρήματά μου τὰ ἔχει ἡ γυναῖκά μου !

Οἱ ἐπιβάται γελῶντες συνενόηθησαν χαμηλοφώνως μεταξύ των, ἔκαμον συνεισφορὰν καὶ ἐφωδίασαν τὸν εὐτυχὴ διὰ τῶν ἀναγκαίων χρημάτων.

Μετάφρασις Π. Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ

